REZOLUȚIA (UE) 2021/1624 A PARLAMENTULUI EUROPEAN

din 29 aprilie 2021

conținând observațiile care fac parte integrantă din decizia privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului Agenției Europene pentru Produse Chimice aferent exercițiului financiar 2019

PARLAMENTUL EUROPEAN,

— având în vedere decizia sa privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului Agenției Europene pentru Produse Chimice aferent exercițiului financiar 2019,

— având în vedere articolul 100 și anexa V la Regulamentul său de procedură,

— având în vedere avizul Comisiei pentru mediu, sănătate publică și siguranță alimentară,

— având în vedere raportul Comisiei pentru control bugetar (A9-0075/2021),

A. întrucât, potrivit situației veniturilor și cheltuielilor sale ([1]), bugetul definitiv al Agenției Europene pentru Produse Chimice („Agenția") aferent exercițiului financiar 2019 a fost de 112 834 290 EUR, ceea ce reprezintă o scădere cu 4,99 % față de bugetul pe 2018; întrucât aproximativ 39,51 % din bugetul Agenției provine din taxe și comisioane și 57,61 % de la Uniune și țări terțe ([2]) (în 2018, 72,47 % din taxe și comisioane și 26,18 % din partea Uniunii și a țărilor terțe); ia act de faptul că modificările semnificative ale componenței bugetului în comparație cu anul precedent sunt legate de Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 ([3]), care a prevăzut un termen final de înregistrare în 2018 și, întrucât în Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 nu sunt stabilite alte termene de înregistrare, nu se preconizează atingerea unor vârfuri ale veniturilor din taxele de înregistrare;

B. întrucât, în raportul său privind conturile anuale ale Agenției pentru exercițiul financiar 2019 („raportul Curții"), Curtea de Conturi („Curtea") declară că a obținut asigurări rezonabile cu privire la fiabilitatea conturilor anuale ale Agenției și cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente;

Gestiunea bugetară și financiară

1. constată cu satisfacție că eforturile de monitorizare a bugetului în cursul exercițiului financiar 2019 au condus la o rată de execuție bugetară de 98,79 %, ceea ce reprezintă o scădere de 1,13 % față de 2018; constată cu îngrijorare că rata de execuție a creditelor de plată a fost de 86,09 %, ceea ce reprezintă o scădere de 0,95 % față de 2018;

2. subliniază că Agenția este finanțată parțial din comisioanele pe care le încasează de la societățile care solicită înregistrarea substanțelor chimice în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1907/2006; reține că comisioanele aplicabile depind de mărimea societăților și de cantitatea de substanțe chimice înregistrate (diferite praguri); constată din raportul Curții că de la primele înregistrări din 2009, aproximativ 26 % din societăți s-au declarat microîntreprinderi sau întreprinderi mici sau mijlocii; observă totuși cu îngrijorare că, datorită sistemului său eficient de verificări ex-post, Agenția a constatat că în jur de 50 % dintre societăți și-au declarat mărimea incorect, plătind astfel comisioane mai mici; subliniază că această constatare demonstrează limitările unui sistem care se bazează excesiv pe declarații pe propria răspundere date de solicitanți; observă că, pentru a remedia această situație, Agenția a facturat și încasat de-a lungul anilor rectificări de comisioane și taxe administrative în valoare de 32,2 milioane EUR și că Agenția a realizat progrese considerabile în recuperarea reducerilor de comisioane necuvenite și în colectarea taxelor administrative neplătite la timp; observă, cu toate acestea, că încă mai sunt numeroase verificări de efectuat și că la sfârșitul anului 2019 nu se știa suma exactă aferentă corecțiilor care trebuiau aplicate la cuantumul comisioanelor; invită Agenția să informeze autoritatea care acordă descărcarea de gestiune despre eforturile depuse și rezultatele obținute, să reducă și mai mult muntele de verificări și să aplice corecțiile la comisioane; solicită Comisiei să propună măsuri pentru a rezolva această situație, evitând astfel falsul în declarațiile solicitanților care își declară mărimea și asigurând o planificare bugetară mai stabilă pentru Agenție;

([1]) JO C 107, 31.3.2020, p. 255.
([2]) JO C 107, 31.3.2020, p. 255.
([3]) Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), de înființare a Agenției Europene pentru Produse Chimice, de modificare a Directivei 1999/45/CE și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 793/93 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 1488/94 al Comisiei, precum și a Directivei 76/769/CEE a Consiliului și a Directivelor 91/155/CEE, 93/67/CEE, 93/105/CE și 2000/21/CE ale Comisiei (JO L 396, 30.12.2006, p. 1).

3. observă, în ceea ce privește acțiunile întreprinse ca urmare a constatărilor Curții privind exercițiul financiar 2018, că Agenția dispune de venituri care provin atât din comisioanele și taxele plătite de industrie, cât și dintr-o subvenție de echilibrare de la bugetul Uniunii; observă că, întrucât al treilea termen de înregistrare în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1907/2006 a expirat în mai 2018, veniturile din comisioane și taxe au început să scadă semnificativ începând cu 2019 și se preconizează că această tendință va continua; atrage atenția că există riscul ca cheltuielile relativ stabile și veniturile mult mai puțin previzibile să aibă un efect negativ asupra funcționării Agenției și asupra execuției bugetului său; ia act, cu toate acestea, din răspunsul Agenției că a fost proactivă și actualmente poartă discuții cu Comisia în vederea asigurării unei finanțări sustenabile și a depășirii provocărilor care decurg din modelul său de finanțare; invită Agenția și Comisia să țină la curent autoritatea care acordă descărcarea de gestiune cu evoluția acestei situații; subliniază că recurgerea la o subvenție de echilibrare previzibilă de la bugetul Uniunii, combinată cu transferul veniturilor din taxe și comisioane către Comisie, poate garanta Agenției venituri mai previzibile, necesare pentru a-și îndeplini mandatul;

Sustenabilitate

4. subliniază faptul că, în ceea ce privește Regulamentul (UE) nr. 649/2012 ([4]) („Regulamentul PIC") și Regulamentul (UE) 2019/1021 ([5]) [Regulamentul privind poluanții organici persistenți (POP)], Agenția este finanțată integral printr-o subvenție din partea Uniunii, care s-a ridicat la 1,56 milioane EUR în 2019 (1,10 milioane EUR pentru PIC în 2018);

5. felicită Agenția pentru eforturile depuse pentru a crea un spațiu de muncă ecologic și necostisitor, precum și toate măsurile luate de Centru pentru a-și reduce emisiile de CO_2 și consumul de energie și a realiza un flux de lucru fără hârtie; constată cu satisfacție că directorul executiv al Agenției s-a angajat ca Agenția să fie neutră din punctul de vedere al emisiilor de dioxid de carbon până în 2030;

Performanțe

6. ia act de faptul că Agenția și-a revizuit modelul de gestionare a performanței pentru programul de lucru pe 2019, cu scopul de a indica mai bine impactul și rezultatele activității sale; regretă că Agenția a atins doar 34 dintre cele 53 de obiective asociate indicatorilor-cheie de performanță în 2019; reține din observația Agenției că cele 19 obiective care nu au fost concretizate se referă în principal la indicatori de resurse și de realizare care sunt dificil de prevăzut din cauza mai multor factori; îndeamnă Agenția să depună eforturi pentru a-și îndeplini în proporție de 100 % obiectivele asociate indicatorilor-cheie de performanță;

7. reamintește că Agenția este forța motrice în rândul autorităților de reglementare în punerea în aplicare a legislației Uniunii privind substanțele chimice în beneficiul sănătății umane și al mediului, dar și al inovării și competitivității; ia act de faptul că ea oferă informații despre produsele chimice, ajută întreprinderile să respecte legislația și înregistrează progrese în utilizarea în condiții de siguranță a substanțelor chimice;

8. află că la Agenție a avut loc o reorganizare strategică în 2019 și a fost introdus un nou plan strategic pentru perioada 2019-2023, cu următoarele trei priorități strategice: identificarea substanțelor care prezintă motive de îngrijorare și gestionarea riscurilor aferente, utilizarea sustenabilă și în condiții de siguranță a substanțelor chimice de către industrie și gestionarea sustenabilă a substanțelor chimice prin punerea în aplicare a legislației Uniunii;

9. regretă că în planul strategic pentru perioada 2019-2023 nu s-au prevăzut măsuri proactive și resurse pentru accelerarea, îmbunătățirea și cuantificarea reducerii numărului de teste pe animale și înlocuirea acestor teste cu metodologii cu abordare diferită; reiterează importanța principiilor înlocuirii, reducerii și îmbunătățirii în testarea pe animale; ia act de recomandarea făcută de Parlamentul European în rezoluția sa din 10 iulie 2020 referitoare la strategia pentru sustenabilitate privind substanțele chimice ([6]), potrivit căreia în cadrul Agenției ar trebui să existe o echipă dedicată exclusiv protecției animalelor și promovării metodelor care nu implică testarea pe animale; ia act cu îngrijorare de răspunsul dat de directorul Agenției în cadrul discuțiilor purtate cu Comisia pentru control bugetar la 7 ianuarie 2021, din care reiese că Agenția nu a dat curs solicitării Parlamentului de a reduce testarea pe animale; îndeamnă Agenția să își reducă drastic dependența de testarea pe animale; invită Agenția să contribuie la activitățile internaționale care vizează promovarea unor metode alternative de testare în limitele mandatului său și să publice periodic informații privind utilizarea metodelor alternative în temeiul REACH;

([4]) Regulamentul (UE) nr. 649/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind exportul și importul de produse chimice care prezintă risc (JO L 201, 27.7.2012, p. 60).
([5]) Regulamentul (UE) 2019/1021 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind poluanții organici persistenți (JO L 169, 25.6.2019, p. 45).
([6]) Texte adoptate, P9_TA(2020)0201.

10. recunoaște că noua structură organizațională, introdusă la începutul anului 2019, a fost concepută pentru a spori interconectivitatea Agenției și pentru a facilita modalități de lucru mai colaborative; apreciază creșterea cu 50 % a controalelor de conformitate completă a substanțelor față de 2018, realizată ca urmare a unui accent mai mare pe controalele de conformitate, prin redistribuirea internă a personalului și fără resurse suplimentare alocate Agenției;

11. ia act de faptul că Agenția continuă să își folosească structura de audit intern în comun cu Autoritatea de Supraveghere a Sistemului Global de Navigație prin Satelit European, și că, în 2019, Agenția a oferit sprijin Agenției Executive pentru Consumatori, Sănătate, Agricultură și Alimente pentru servicii de protecție a datelor; în plus, Agenția colaborează strâns cu alte agenții, inclusiv prin partajarea de servicii în contextul unei rețele inter-agenții și prin partajarea resurselor în temeiul unor memorandumuri de înțelegere; salută această cooperare ca pe un exemplu demn de urmat de către alte agenții; încurajează Agenția să încerce să își extindă și să își diversifice cooperarea cu alte agenții ale Uniunii; încurajează Agenția să inițieze discuții pe tema punerii în comun a resurselor în cazul sarcinilor care se suprapun cu alte agenții cu activități similare;

12. invită Agenția să își dezvolte în continuare sinergiile și să intensifice cooperarea și schimbul de bune practici cu alte agenții ale Uniunii în vederea îmbunătățirii eficienței (resurse umane, gestionarea clădirilor, servicii informatice și securitate);

13. solicită Agenției să elaboreze orientări privind cerințele minime de informare necesare pentru a justifica acordarea de derogări de la restricții și să se asigure că nu este acceptată nicio derogare atunci când dosarele de înregistrare nu sunt conforme sau actualizate;

14. subliniază că este important ca Agenția să își digitalizeze mai mult operațiunile interne și procedurile de gestiune; subliniază că Agenția trebuie să continue să fie proactivă în această privință, pentru a evita cu orice preț decalajul digital între agenții; atrage totuși atenția că trebuie luate toate măsurile de securitate necesare pentru a evita orice risc pentru securitatea online a informațiilor prelucrate;

15. reamintește că este important ca Agenția să fie mai vizibilă în mass-media, pe internet și pe platformele de comunicare socială pentru a-și face cunoscută activitatea;

Politica de personal

16. constată că la 31 decembrie 2019 schema de personal era completată în proporție de 96,75 %, fiind ocupate 446 de posturi de agenți temporari din cele 461 de posturi autorizate de la bugetul Uniunii (față de 452 de posturi autorizate în 2018); constată că în 2019 pentru Agenție au mai lucrat și 122 de agenți contractuali și 14 experți naționali detașați;

17. constată că în 2019 a existat un dezechilibru de gen în posturile de conducere de nivel superior (71 % bărbați și 29 % femei) și în consiliul de administrație (69 % bărbați și 31 % femei); invită Agenția să asigure în viitor echilibrul de gen la nivelul conducerii superioare; solicită Comisiei și statelor membre să țină cont de importanța asigurării echilibrului de gen atunci când își numesc membrii în consiliul de administrație al Agenției;

18. ia act de faptul că Agenția dispune de o politică de combatere a hărțuirii și de orientări conexe în domeniu; atestă că a organizat sesiuni de formare și a pus la dispoziție consiliere confidențială; constată, de asemenea, că în 2019 a fost lansat un proiect-pilot cu medierea în echipe care s-au confruntat cu conflicte; reține că în 2019 în cadrul Agenției a existat o procedură informală de hărțuire;

19. ia act de faptul că Agenția publică pe site-ul său de internet, în rețelele de socializare și pe site-ul specializat al rețelei agențiilor UE anunțurile de posturi vacante, pentru a face mai multă publicitate acestor anunțuri; află din răspunsul Agenției că a început să revizuiască procedurile pentru a putea publica anunțuri de posturi vacante pe site-ul Oficiului European pentru Selecția Personalului; invită Agenția să publice anunțurile de posturi vacante pe site-ul Oficiului European pentru Selecția Personalului; invită Agenția să exploreze noi posibilități de a atrage personal cu înaltă calificare prin difuzarea pe scară mai largă a anunțurilor de posturi vacante; invită Agenția să își concentreze atenția asupra difuzării rezultatelor cercetărilor sale în rândul publicului larg;

20. salută eforturile Agenției de a realiza un mediu de lucru și o cultură mai diversificate și mai favorabile incluziunii, adoptând măsuri în favoarea persoanelor cu dizabilități; invită Agenția să analizeze posibilitățile de a aplica mai strict și integra în continuare principiile egalității de șanse în recrutare, formare, dezvoltarea profesională și condițiile de lucru, precum și să sensibilizeze personalul cu privire la aceste aspecte; solicită Agenției să evalueze eventualele îmbunătățiri și modificări rezonabile ale clădirilor instituțiilor (acces, echipamente de birou adecvate) pentru persoanele cu mobilitate redusă sau cu alte dizabilități;

21. încurajează Agenția să continue dezvoltarea unui cadru de politici pe termen lung privind resursele umane, care să trateze chestiuni precum echilibrul între viața profesională și cea privată, îndrumarea și dezvoltarea carierei pe tot parcursul vieții, echilibrul de gen, munca de la distanță, echilibrul geografic și recrutarea și integrarea persoanelor cu dizabilități;

22. subliniază, de asemenea, necesitatea de a asigura un nivel adecvat de dotare cu personal, care să reflecte exigențele Pactului verde european și ale Strategiei Uniunii pentru promovarea sustenabilității în domeniul substanțelor chimice, ale Planului de acțiune pentru economia circulară și, în special, ale obiectivului de reducere la zero a poluării, precum și necesitatea de a aloca resurse suplimentare pentru orice sarcini suplimentare necesare, cum ar fi evaluările de substanțe efectuate chiar de Agenție;

Prevenirea și gestionarea conflictelor de interese și transparența

23. felicită Agenția pentru că publică pe site-ul său de internet CV-urile tuturor membrilor consiliului de administrație și ai comitetelor sale, inclusiv ale președinților de comitete care fac parte din personalul Agenției, ale directorului executiv și ale tuturor membrilor Camerei de recurs; felicită Agenția pentru că publică pe site-ul său declarațiile de interese ale tuturor membrilor consiliului de administrație, ale conducerii superioare și ale președinților de comisie;

24. invită Agenția să își alinieze practicile cu recomandările formulate de Ombudsmanul European la 7 mai 2020 în cauza 2168/2019/KR, în special prin asigurarea, acolo unde este necesar, a opțiunii de a interzice cadrelor sale de conducere să ocupe anumite posturi după ce își încheie mandatul, stabilind criterii pentru a determina când să interzică angajarea membrilor personalului în sectorul privat, comunicându-le candidaților la posturi de conducere din cadrul Agenției ce criterii se aplică și prin instituirea unor proceduri interne astfel încât, odată ce un membru al personalului său se mută într-un alt loc de muncă, accesul său la informații confidențiale să fie blocat cu efect imediat;

25. salută măsurile suplimentare luate pentru a mări transparența și protecția avertizorilor, cum ar fi cursuri obligatorii de formare online privind avertizarea în interes public destinate întregului personal, precum și un accent continuu pe informarea despre aspectele etice, achizițiile publice și gestionarea contractelor și securitatea informațiilor; observă că, potrivit Agenției, toate reuniunile conducerii superioare cu părțile interesate sunt înregistrate și publicate pe site-ul său, pentru a asigura transparență deplină;

26. potrivit Agenției, veniturile din comisioane înscrise în buget pentru 2019 reprezintă aproximativ 39,5 % din venitul total; ia act de faptul că Agenția are un sistem exemplar de monitorizare și de prevenire a conflictelor de interese și ia act de opinia sa că există un risc limitat de apariție a unor astfel de conflicte deoarece taxele au scopul de a acoperi costurile, iar personalul Agenției implicat în elaborarea avizelor este evaluat periodic, pentru a asigura independența; ia act de faptul că pentru Agenție ar fi binevenită o soluție prin care Comisia ar colecta taxele în numele Agenției, ceea ce ar facilita gestiunea financiară a Agenției și ar contribui la reducerea riscurilor de deficiențe; constată că taxele plătite de industrie variază substanțial de la un an la altul și că, prin urmare, Agenția nu are posibilitatea să estimeze cu o marjă rezonabilă cuantumul necesar de subvenții de echilibrare de la bugetul Uniunii, ceea ce complică planificarea bugetară; pledează pentru un dialog despre cum trebuie reformat mecanismul de finanțare a Agenției, cu scopul de a-l pune pe o bază sustenabilă;

27. subliniază că actualul cadru etic aplicabil instituțiilor și agențiilor Uniunii prezintă multe neajunsuri, fiind fragmentat și neexistând o consecvență între dispozițiile existente; subliniază că aceste aspecte ar trebui abordate prin instituirea unui cadru etic comun, asigurând aplicarea unor standarde etice înalte pentru toate instituțiile și agențiile Uniunii;

28. subliniază că anumiți funcționari completează declarații privind absența conflictelor de interese și furnizează autoevaluări cu privire la respectarea standardelor etice; subliniază, cu toate acestea, că astfel de declarații pe propria răspundere și autoevaluări nu sunt suficiente și că, prin urmare, este necesar un control suplimentar;

Controalele interne

29. constată din raportul Curții că, în cazul unei proceduri de achiziții auditate, caietul de sarcini nu a oferit ofertanților o imagine clară asupra modului de stabilire a prețului unui anumit element din ofertele lor financiare și, întrucât ofertele nu erau comparabile, Agenția a decis să anuleze și să relanseze procedura, ceea ce lungit procedura și a creat un potențial risc reputațional pentru Agenție; ia act de observația Agenției potrivit căreia documentele procedurii de achiziții au fost considerate clare și cuprinzătoare, iar efortul suplimentar presupus de relansarea procedurii a fost minim, fără consecințe asupra reputației;

30. constată din raportul Curții că procesul decizional din cadrul procedurilor de recrutare nu a fost suficient de structurat și de exhaustiv pentru a oferi o evidență clară și cronologică din care să reiasă când și de cine au fost aprobate documentele; ia act de răspunsul Agenției, care afirmă că și-a modificat procedurile pentru a se asigura că, după fiecare reuniune, se trimit e-mailuri standard membrilor comitetului de selecție pentru a înregistra procesele-verbale ale reuniunilor și deciziile luate de comitet; în plus, Agenția dă asigurări că, după fiecare reuniune, fluxurile electronice de aprobare sunt finalizate înainte de a se avansa în procesul de selecție; invită Agenția să își îmbunătățească procedurile de selecție pentru a se asigura că procesele sunt desfășurate cu diligență și sunt transparente;

31. constată că Serviciul de Audit Intern al Comisiei a efectuat un audit de asigurare cu privire la gestionarea performanței Agenției, finalizat cu o recomandare foarte importantă referitoare la utilizarea celor patru categorii de performanță pentru ca performanța fiecărui titular de post să fie evaluată fără a fi comparată cu performanța altor membri ai personalului, precum și cu o recomandare importantă de a actualiza procedura de planificare, monitorizare și raportare; află că Agenția a luat deja măsurile necesare pentru a pune în aplicare ambele recomandări;

32. ia act cu îngrijorare că în mai 2019 Agenția s-a confruntat cu o criză din cauza întreruperii tuturor sistemelor sale informatice în timpul migrării serverelor către o nouă infrastructură; criza a fost rezolvată în 48 de ore; recomandă Agenției să implementeze proceduri care să aplice cele mai bune practici informatice atunci când efectuează operațiuni informatice cu un risc ridicat de perturbare a proceselor primare ale Agenției;

33. solicită Agenției să îmbunătățească transparența și ușurința de utilizare a bazei sale de date, precum și interfața dintre evaluare și gestionarea ulterioară a riscurilor, incluzând, de exemplu, o scurtă notă privind substanțele înregistrate de Agenție în baza de date, care să precizeze conformitatea și stadiul de evaluare a dosarelor, adăugând rezultatul evaluării substanței (dacă este necesară sau nu gestionarea ulterioară a riscurilor), menționând explicit dacă dosarul a fost considerat neconform și din ce motiv și adăugând rezultatul deciziilor Camerei de recurs, precum și măsurile subsecvente realizate sau preconizate de Agenție;

34. ia act de faptul că în 2019 Agenția a elaborat o nouă strategie și un nou cadru pentru sistemul de gestionare integrată, care au fost aprobate de consiliul de administrație la 15 decembrie 2019 și au înlocuit standardele de gestionare integrată;

35. încurajează Agenția să își continue verificările de evaluare a dosarelor în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1907/2006 și să eficientizeze procesul; reamintește că verificările de evaluare a peste 2 000 de dosare, care vizează 700 de substanțe, au arătat că 70 % dintre acestea nu respectau cerințele juridice în materie de informare prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 sau nu conțineau suficiente informații pentru a garanta utilizarea în condiții de siguranță pentru cetățenii Uniunii și pentru mediu;

Alte observații

36. constată că procesul de mutare în noul sediu al Agenției de la Helsinki a început la 21 decembrie 2019, iar noua clădire a fost deschisă și dată în folosință pentru personalul Agenției la începutul lunii ianuarie 2020, încheind patru ani de pregătiri pentru mutarea personalului; invită Agenția să asigure bunăstarea angajaților săi prin oferirea unor condiții de muncă sustenabile și ecologice;

37. ia act de faptul că Agenția a elaborat un pachet amplu de comunicare pentru a sprijini societățile și a reduce la minimum perturbările pieței interne în timpul pregătirilor pentru retragerea Regatului Unit din Uniune și în perioada de tranziție; reține că impactul retragerii Regatului Unit din Uniune asupra Agenției este limitat;

38. constată cu îngrijorare că Agenția are mai multe cazuri de litigii, recursuri și plângeri care au fost înaintate Curții de Justiție a Uniunii Europene, Camerei de recurs și Ombudsmanului European și că majoritatea acestor cazuri au fost respinse (20 din 37 de cazuri);

39. face trimitere, pentru alte observații cu caracter orizontal care însoțesc decizia privind descărcarea de gestiune, la rezoluția sa din 29 aprilie 2021 ([7]) referitoare la performanțele, gestiunea financiară și controlul agențiilor.

([7]) Texte adoptate, P9_TA(2021)0215.